

ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนโรงงาน อุตสาหกรรม กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดการและการบริหารกองทุนให้มีประสิทธิภาพ และกำหนดให้มีการ วางหลักประกันเพื่อการเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม (เพิ่มหมวด ๒/๑ กองทุน โรงงานอุตสาหกรรมและหลักประกัน)

เหตุผล

โดยที่ภายหลังประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒ และ พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวยังขาดกลไกของกองทุนแก้ไข ปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงงานและหลักประกันซึ่งมีความจำเป็นในการจัดการกับผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานที่มีความเสี่ยงสูงต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของประชาชน ปัจจุบันพบว่ากิจการโรงงานบางแห่งไม่มีมาตรการป้องกันและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดอุบัติเหตุ อุตสาหกรรม การรั่วไหลของสารเคมี หรือการปล่อยทิ้งกากอุตสาหกรรมหรือของเสียอันตราย ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต สุขภาพ ทรัพย์สินของประชาชน และสิ่งแวดล้อมการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างกลไก การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดตั้ง “กองทุนโรงงานอุตสาหกรรม” ซึ่งจะเป็นแหล่งเงินทุนในการ ป้องกัน ระวัง และบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากกิจการโรงงานอย่างทันที่ นอกจากนี้ ยังมีข้อกำหนด กลไกการบริหารจัดการกองทุนที่โปร่งใสและมีความรับผิดชอบโดยมีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จากหลายภาคส่วนเข้ามากำกับดูแล และมีการกำหนดในเรื่องการวางหลักประกันของผู้ประกอบการ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามเป้าหมาย สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการป้องกันและ บรรเทาผลกระทบจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
โรงงาน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบกิจการโรงงานให้ได้รับการเยียวยาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” “หลักประกัน” “คณะกรรมการ” “สำนักงาน” และ “ผู้จัดการ” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนโรงงานอุตสาหกรรม

“หลักประกัน” หมายความว่า เงินที่วางไว้ที่กองทุนเพื่อการเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนโรงงานอุตสาหกรรม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนโรงงานอุตสาหกรรม

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนโรงงานอุตสาหกรรม

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๒/๑ กองทุนโรงงานอุตสาหกรรมและหลักประกัน
มาตรา ๔๔/๑ มาตรา ๔๔/๒ มาตรา ๔๔/๓ มาตรา ๔๔/๔ มาตรา ๔๔/๕ มาตรา ๔๔/๖ มาตรา ๔๔/๗
มาตรา ๔๔/๘ มาตรา ๔๔/๙ มาตรา ๔๔/๑๐ มาตรา ๔๔/๑๑ มาตรา ๔๔/๑๒ มาตรา ๔๔/๑๓ มาตรา ๔๔/๑๔
มาตรา ๔๔/๑๕ มาตรา ๔๔/๑๖ มาตรา ๔๔/๑๗ มาตรา ๔๔/๑๘ มาตรา ๔๔/๑๙ มาตรา ๔๔/๒๐
มาตรา ๔๔/๒๑ มาตรา ๔๔/๒๒ และมาตรา ๔๔/๒๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

“หมวด ๒/๑ กองทุนโรงงานอุตสาหกรรมและหลักประกัน

มาตรา ๔๔/๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในกระทรวงอุตสาหกรรม เรียกว่า “กองทุนโรงงาน
อุตสาหกรรม”

มาตรา ๔๔/๒ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินค่าปรับในคดีอาญาหรือเงินค่าปรับทางพินัยที่ได้รับจากการกระทำความผิดที่มีโทษ
ทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เงินค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้ตามอัตราส่วนที่ได้รับความเห็นชอบ
จากกระทรวงการคลัง

(๓) เงินงบประมาณและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๔) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชน หรือองค์กรภาคเอกชนทั้งภายในประเทศ
และต่างประเทศรวมถึงรัฐบาลต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศโดยไม่มีข้อผูกพันใด ๆ

(๕) เงินที่ได้รับจากการวางหลักประกันตามมาตรา ๔๔/๒๑

(๖) เงินชำระคืนจากการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนผู้ประกอบการตามวัตถุประสงค์
ตามมาตรา ๔๔/๓ (๑) และ (๒)

(๗) เงินรายได้อื่น ๆ

(๘) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

มาตรา ๔๔/๓ คณะกรรมการอาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้นำเงินกองทุน
ไปใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนให้กับผู้ประกอบการโรงงานหรือผู้ดำเนินการเขต
ประกอบการอุตสาหกรรมในการจัดให้มีการบำบัดมลพิษหรือเพื่อให้การบำบัดมลพิษมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น
หรือเพื่อเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรเดิมที่เป็นเครื่องต้นกำลังให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น หรือเพื่อให้ผลกระทบ
ต่อสิ่งแวดล้อมลดลง โดยเงินดังกล่าวนี้จะต้องจ่ายคืนให้กับกองทุน

(๒) เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการโรงงานหรือผู้ดำเนินการเขต
ประกอบการอุตสาหกรรมให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม หรือเหตุเดือดร้อน
รำคาญที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบการโรงงาน โดยเงินดังกล่าวนี้จะต้องจ่ายคืนให้กับกองทุน

(๓) นำไปใช้เป็นเงินสนับสนุนการดำเนินการตามมาตรา ๔๒

(๔) นำไปใช้หรือสนับสนุนการดำเนินการ ตามมาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง หรือตามคำสั่งศาล หรือคำพิพากษาของศาล

(๕) นำไปใช้หรือสนับสนุนการส่งเสริมให้ความรู้ด้านกฎหมาย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน หรือประชาชน ทั้งนี้ เพื่อป้องกัน ควบคุม กำกับดูแล การประกอบกิจการโรงงานมิให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

(๖) นำไปใช้หรือสนับสนุนค่าใช้จ่ายแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) นำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการ ประกอบกิจการโรงงานเฉพาะในรายที่มีการวางหลักประกัน

(๘) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๙) เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔/๔ ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และกฎหมายอื่นเงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๔/๕ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๔๔/๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการ ได้แก่ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรม โรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และผู้ว่าการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบร่วมกันของกระทรวง อุตสาหกรรมและกระทรวงการคลัง จำนวนไม่เกินสามคน โดยแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ หรือการลงทุน ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับทุนหมุนเวียน

(๔) ผู้จัดการกองทุนเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม (๓) ให้ดำเนินการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔/๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหรืองาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติไม่เหมาะสม

มาตรา ๔๔/๘ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ ติดต่อกันอีกไม่เกินหนึ่งวาระ

กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จก่อนครบวาระไม่น้อยกว่าสามสิบวัน กรณีที่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๔๔/๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๔/๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอาจพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๔/๗

มาตรา ๔๔/๑๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเดิม เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทดแทนก็ได้

มาตรา ๔๔/๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และควบคุมดูแลกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(๓) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการดำเนินการขอจัดสรรงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๔) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับการดำเนินการและการบริหารงานของกองทุน

(๕) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนตามกิจการที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๔๔/๓

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบ เงื่อนไข และวิธีการว่าด้วยการเก็บรักษาและการเบิกจ่ายเงิน และทรัพย์สินของกองทุนและการดำเนินการอื่นที่จำเป็น

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๘) แต่งตั้งผู้จัดการกองทุน

(๙) พิจารณาระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

- (๑๐) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการอื่นใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๑) ให้ความเห็นชอบแผนและรายงานตามมาตรา ๔๔/๑๔ (๒) และ (๓)
- (๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๔๔/๑๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการเข้าร่วมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมของคณะกรรมการถ้าประธานไม่เข้าประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การลงมติหรือวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๔๔/๑๓ ให้มีสำนักงานกองทุนโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นในกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น และให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กิจการของสำนักงานไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๔๔/๑๔ ให้สำนักงานมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและงานที่เกี่ยวข้องกับกองทุน
- (๒) เสนอแผนการเงินและงบประมาณประจำปีต่อคณะกรรมการ
- (๓) จัดทำรายงานประจำปีและความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสำนักงาน รวมทั้งรายงานการเงินและบัญชี เสนอต่อคณะกรรมการ
- (๔) ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินของกองทุน
- (๕) ก่อตั้งสิทธิและทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของกองทุน
- (๖) ดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหรือการบริหารกองทุนและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุน
- (๗) ปฏิบัติงานที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๘) ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงาน

มาตรา ๔๔/๑๕ ให้สำนักงานมีผู้จัดการเป็นผู้รับผิดชอบบริหารกิจการของสำนักงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ และจะให้มีรองผู้จัดการหรือผู้ช่วยผู้จัดการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้จัดการก็ได้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้ง ถอดถอน และกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้จัดการ วาระการดำรงตำแหน่ง หลักเกณฑ์และวิธีสรรหาผู้จัดการ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๔/๑๖ ผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่น้อยกว่าสี่สิบปีแต่ไม่เกินหกสิบห้าปี
- (๒) เป็นผู้ที่สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา
- (๓) เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของสำนักงาน
- (๔) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๔/๗ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘)

มาตรา ๔๔/๑๗ ผู้จัดการมีวาระการดำรงตำแหน่งไม่เกินสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งได้อีกไม่เกินหนึ่งวาระ

มาตรา ๔๔/๑๘ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๔๔/๑๗ ผู้จัดการอาจพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๔/๑๖ (๔)

มติคณะกรรมการให้ผู้จัดการออกจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมผู้จัดการ

มาตรา ๔๔/๑๙ ให้ผู้จัดการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ของกองทุน ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติคณะกรรมการ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติคณะกรรมการ

(๓) แต่งตั้งรองผู้จัดการ และผู้ช่วยผู้จัดการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๔) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ตลอดจนให้เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔/๒๐ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของสำนักงานและเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔/๒๑ เพื่อประโยชน์ในการเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นสำหรับความเสียหายต่อบุคคล หรือทรัพย์สิน และสิ่งแวดลอม อันเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ หรือจำพวกที่ ๓ มีหน้าที่วางหลักประกันต่อกองทุน เป็นเงินจำนวนสิบเท่าของค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการโรงงาน สำหรับเพื่อใช้ในการเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นเพื่อเยียวยาผลกระทบและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งให้วางหลักประกันเป็นงวด โดยงวดแรกวางกึ่งหนึ่งก่อนรับใบอนุญาต และให้วางหลักประกันที่เหลืออีกไม่เกินสามงวด พร้อมค่าธรรมเนียมรายปีถัดไป

การกำหนดประเภท หรือชนิดของโรงงานที่จะต้องวางหลักประกัน การจ่ายเงินเพื่อเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยประกาศของรัฐมนตรี

มาตรา ๔๔/๒๒ กรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานได้แจ้งเลิกการประกอบกิจการโรงงาน หรือถูกสั่งปิดโรงงานตามมาตรา ๓๙ หรือถูกเพิกถอนใบรับแจ้งหรือใบอนุญาตโดยคำสั่งศาลหรือตามกฎหมายอื่น หรือไม่มีสภาพการเป็นโรงงานแล้ว และยังมีเงินหลักประกันวางอยู่ ให้คืนหลักประกันแก่ผู้ประกอบการโรงงานรายนั้นโดยไม่ต้องคืนดอกผล

กรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานได้รับแจ้งการคืนหลักประกันตามวรรคหนึ่งแล้ว ไม่มารับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้หลักประกันดังกล่าวตกแก่กองทุน

มาตรา ๔๔/๒๓ ในกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย มีอำนาจสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมอบหมายให้บุคคลใด ๆ เข้าจัดการแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้น ได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้น ตามจำนวนที่จ่ายจริง รวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสามสิบต่อปีของจำนวนเงินดังกล่าว

ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงงานหรือ แก้ไขปัญหามลพิษ หรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน รวมถึงการฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม ให้นำหลักประกันที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ก่อให้เกิดความเสียหายที่ได้วางไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ มาใช้เพื่อดำเนินการใด ๆ ก่อน หากไม่เพียงพอให้นำเงินจากกองทุนโรงงานอุตสาหกรรมมาใช้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาอีกได้

การดำเนินการตามวรรคสอง หากได้นำหลักประกันหรือเงินจากกองทุนอุตสาหกรรมมาใช้ ดำเนินการ ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ก่อให้เกิดความเสียหาย นำหลักประกันมาวางคืนให้ครบถ้วน และ ชดใช้เงินตามจำนวนที่ใช้ดำเนินการไปคืนแก่กองทุนโรงงานอุตสาหกรรม”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ภายหลังประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวยังขาดกลไกของกองทุนแก้ไข ปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงงานและหลักประกันซึ่งมีความจำเป็นในการจัดการกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานที่มีความเสี่ยงสูงต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของประชาชน ปัจจุบันพบว่ากิจการโรงงานบางแห่งไม่มีมาตรการป้องกันและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดอุบัติเหตุ อุทสาหกรรม การรั่วไหลของสารเคมี หรือการปล่อยทิ้งกากอุตสาหกรรมหรือของเสียอันตราย ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต สุขภาพ ทรัพย์สินของประชาชน และสิ่งแวดล้อม การแก้ไขพระราชบัญญัตินี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างกลไก การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดตั้ง “กองทุนโรงงานอุตสาหกรรม” ซึ่งจะเป็แหล่งเงินทุนในการป้องกัน ระวัง และบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากกิจการโรงงานอย่างทันท่วงที นอกจากนี้ ยังมีการ กำหนดกลไกการบริหารจัดการกองทุนที่โปร่งใสและมีความรับผิดชอบโดยมีคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญจากหลายภาคส่วนเข้ามากำกับดูแล และมีการกำหนดในเรื่องการวางหลักประกันของ ผู้ประกอบการ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามเป้าหมาย สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการ ป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้มีการจัดตั้ง “กองทุนโรงงานอุตสาหกรรม” ในกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อ ป้องกัน ระวัง หรือบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานที่มีผลกระทบต่อประชาชน และสิ่งแวดล้อม

๒.๒ กำหนดแหล่งรายได้ของกองทุนจากหลายแหล่ง เช่น เงินค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล และเงินหรือทรัพย์สินอื่นจากภาคเอกชนหรือองค์กรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกองทุน

๒.๓ กำหนดให้เงินกองทุนสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือหรืออุดหนุน กิจการที่เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเยียวยาประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบ กิจการโรงงาน

๒.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก กระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ในการกำกับดูแล กำหนดกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ รวมถึงจัดสรรพิจารณาเงินกองทุน

๒.๕ กำหนดสถานะของสำนักงานกองทุนโรงงานอุตสาหกรรม ให้เป็นนิติบุคคล ทำให้สามารถดำเนินงานได้อย่างอิสระ ไม่ต้องนำเงินและทรัพย์สินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการบริหารกองทุน

๒.๖ กำหนดให้สำนักงานกองทุนโรงงานอุตสาหกรรม อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

๒.๗ กำหนดให้ผู้จัดการกองทุนเป็นผู้บริหารสูงสุดของกองทุน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และสามารถดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระ เพื่อให้การบริหารงานมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๒.๘ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานกองทุนเพื่อเป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการและอนุกรรมการ ให้มีหน้าที่เสนอแผนการเงินและงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนการดำเนินการทางกฎหมายทั้งในทางแพ่ง อาญา และปกครองที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน การบริหารและกิจการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกองทุน รวมทั้งหน้าที่อื่นใดเพื่อให้การบริหารกองทุนเป็นไปตามเป้าหมาย

๒.๙ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ และ ๓ ต้องวางเงินหลักประกันสิบเท่าของค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการโรงงาน เพื่อเยียวยาผลกระทบและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม ซึ่งวางหลักประกันเป็นงวด โดยงวดแรกวางกึ่งหนึ่งก่อนรับใบอนุญาต และให้วางหลักประกันที่เหลืออีกไม่เกินสามงวด พร้อมค่าธรรมเนียมรายปีถัดไป ทั้งนี้ การกำหนดประเภท หรือชนิดของโรงงานที่จะต้องวางหลักประกัน การจ่ายเงินเพื่อเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยประกาศของรัฐมนตรี ในกรณีผู้ประกอบกิจการโรงงานเล็กกิจการ หรือถูกสั่งปิด หรือไม่มีสภาพเป็นโรงงานแล้ว ให้คืนหลักประกันแก่ผู้ประกอบกิจการโรงงาน

๒.๑๐ กำหนดให้มีกลไกการลงโทษทางแพ่งเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใด ๆ เข้าดำเนินการแก้ไขเมื่อผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หากต้องมีการเข้าไปดำเนินการแทนผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมถึงเบี้ยปรับ หากใช้หลักประกันหรือเงินจากกองทุนโรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการต้องนำหลักประกันมาคืน และชดใช้เงินที่ใช้ไปคืนแก่กองทุนตามจำนวนจริง

.....